
SLOVENSKÁ AKADEMIA VIED
JAZYKOVEDNÝ ÚSTAV LUDOVÍTA ŠTÚRA SAV

Autorský kolektív

PhDr. Miroslava Avramovová, Mgr. Ľubica Balážová, PhDr. Jana Hašanová,
Mgr. Bronislava Chocholová, PhD., Mgr. Nicol Janočková, PhD.,
PhDr. Alexandra Jarošová, CSc., Mgr. Jana Končalová, Mgr. Lenka Ocetová,
PhDr. Adriana Oravcová, PhDr. Magdaléna Petrufová, † PhDr. Emília Porubská,
PhDr. Anna Šebestová, Mgr. Alexandra Šufliarska, PhDr. Dáša Zvončeková

Hlavná vedecká redakcia

PhDr. Alexandra Jarošová, CSc.

Vedecká redakcia

PhDr. Ingrid Hrubaničová, PhD., prof. Mgr. Martina Ivanová, PhD.,
PhDr. Alexandra Jarošová, CSc.

Interná redakcia

Mgr. Ľubica Balážová, Mgr. Nicol Janočková, PhD., PhDr. Magdaléna Petrufová,
† PhDr. Emília Porubská, PhDr. Anna Šebestová, Mgr. Alexandra Šufliarska

Editácia

Mgr. Ľubica Balážová, PhDr. Jana Hašanová, PhDr. Ingrid Hrubaničová, PhD.,
Mgr. Bronislava Chocholová, PhD., prof. Mgr. Martina Ivanová, PhD.,
Mgr. Nicol Janočková, PhD., PhDr. Alexandra Jarošová, CSc., Mgr. Natália Kolenčíková, PhD.,
Mgr. Lucia Miháliková, PhD., Mgr. Lenka Ocetová, PhDr. Magdaléna Petrufová,
Mgr. Alexandra Šufliarska

Záverečné úpravy textu a korektúry

PhDr. Dana Guričanová, Mgr. Monika Kapustová, PhD., Mgr. Jana Končalová,
PhDr. Sibyla Mislovičová, Mgr. Silvia Semaková, Mgr. Iveta Vančová

Odborná spolupráca

† doc. PhDr. Ján Bosák, CSc., PhDr. Klára Buzássyová, CSc., prom. fil. Adriana Ferenčíková, CSc.,
PhDr. Ľubor Králik, CSc., doc. PhDr. Miloslava Sokolová, CSc.

Spolupráca s odbornými konzultantmi

Mgr. Bronislava Chocholová, PhD.

Správa lexikálnej databázy, počítačová redakcia, počítačové spracovanie a grafický dizajn hesla
Ing. Vladimír Benko, PhD.

Príprava tlačových podkladov

Mgr. Vladimír Radik

Grafický návrh obálky

Mgr. art. Eva Kovačevičová-Fudala

Zodpovedný redaktor

PhDr. Pavol Kršák

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani nijakú jeho časť nemožno reprodukovat' bez súhlasu majiteľov práv.

Poznámky a pripomienky k textu Slovníka súčasného slovenského jazyka posielajte, prosím, Jazykovednému ústavu Ľudovíta Štúra SAV (Panská 26, 811 01 Bratislava 1) alebo na adresu sssj@juls.savba.sk.

Z tlačových podkladov Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV vytlačila a vydala VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Centrum spoločných činností SAV, Dúbravská cesta 5820/9, 841 04 Bratislava, v roku 2021 ako svoju 4 583. publikáciu. 1 128 strán.

www.veda.sav.sk

Prípravu 4. zväzku slovníka čiastočne financovala Vedecká grantová agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied [granty VEGA č. 2/0018/11, č. 2/0015/14, č. 2/0017/17, č. 2/0016/21 *Slovník súčasného slovenského jazyka – 4. – 7. etapa (koncipovanie a redigovanie slovníkových hesiel a s tým spojený lexikologicko-lexikografický výskum)*].

Tlač slovníka čiastočne financovala Edičná rada Slovenskej akadémie vied.

© Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV 2021

© Miroslava Avramovová, Ľubica Balážová, † Ján Bosák, Klára Buzássyová, Jana Hašanová, Ingrid Hrubaničová, Bronislava Chocholová, Martina Ivanová, Nicol Janočková, Alexandra Jarošová, Jana Končalová, Lenka Ocetová, Adriana Oravcová, Magdaléna Petrufová, † Emília Porubská, Miloslava Sokolová, Anna Šebestová, Alexandra Šufliariska, Dáša Zvončeková 2021

© Vladimír Benko 2021 (*lexikografický softvér a grafický dizajn hesla*)

ISBN 978-80-224-1901-7

Odborní konzultanti

doc. Ing. Štefan Ailer, PhD. (*vinárstvo*), Ing. Jaroslav Andreji, PhD. (*rybárstvo*), † Ondrej Antovszký (*kuchárstvo, cukrárstvo*), doc. Ing. Katarína Bačová, PhD. (*doprava, železnice*), Mgr. Katarína Balleková, PhD. (*etnografia*), doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc. (*sociológia*), Ing. Peter Blubla (*polygrafia*), Mgr. art. Žofia Bosáková, ArtD. (*film, televízia*), doc. PhDr. Mária Bratská, PhD. (*psychológia*), doc. MUDr. Ingrid Brucknerová, PhD. (*lekárstvo, genetika*), Dr. Ing. Tomáš Bucha (*lesníctvo, drevárstvo*), prof. PhDr. Jozef Bujna, CSc. (*archeológia*), doc. RNDr. Ivan Červeň, CSc. (*fyzika, optika, fotografia*), Ing. Dušan Fičor (*názvy obcí na Slovensku*), Ing. Cyril Francisci (*poštovníctvo, elektronická komunikácia*), ThLic. Marcel Gajdoš (*cirkevná, náboženská terminológia, Biblia*), RNDr. Radovan Garabík (*informatika*), RNDr. Kornélia Goliášová, CSc. (*botanika*), Ing. Stanislav Guniš (*financie*), Ing. Jozef Hanus, CSc. (*polygrafia, piernictvo*), doc. MUDr. Anna Holomáňová, PhD. (*anatómia, genetika*), doc. Ing. Imrich Horňanský, PhD. (*geodézia, kartografia*), prof. RNDr. Tatiana Hrnčiarová, CSc. (*ekológia, environmentalistika*), PhDr. Ingrid Hrubaničová, PhD. (*divadlo*), doc. Ing. Jozef Húska, CSc. (*poľnohospodárstvo*), doc. Ing. Robert Chlebo, PhD. (*včelárstvo*), Ing. Jaroslav Chochlík (*elektrotechnika*), Mons. ThDr. Ing. Jozef Jančovič, PhD. (*cirkevná, náboženská terminológia, Biblia*), doc. PaedDr. RNDr. Stanislav Katina, PhD. (*štatistika*), RNDr. Ivona Kautmanová (*mykológia*), doc. RNDr. Jozef Klačka, PhD. (*astronómia*), PhDr. Peter Kopecký, CSc. (*diplomacia*), PhDr. Marcela Košťálová (*žurnalistika*), PhDr. Milan Krankus, PhD. (*pedagogika, školstvo*), Ing. Marek Lelovský (*chémia, biochémia*), RNDr. Pavel Liščák, CSc. (*geológia*), prof. PhDr. Miroslav Marcelli, PhD. (*filozofia*), Mgr. Peter Martinček, PhD. (*hudba*), prof. PhDr. Silvia Miháliková, CSc. (*politológia*), Ing. Eva Miklušová (*geografia, mestá, regióny, štáty, pohoria, rieky, ostrovy*), † prof. RNDr. Ing. Milan Nedelka, PhD. (*letectvo*), prof. Ing. František Ohrablo, PhD. (*stavebníctvo*), prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc. (*lingvistika, fonetika*), doc. Ing. Milan Oreský, PhD. (*ekonómia*), prof. RNDr. Ivan Országh, DrSc. (*zoológia*), doc. RNDr. Zlatica Országhová, CSc. (*kynológia, veterinárstvo, zoológia, zootechnika*), Mgr. Daniel Ozdín, PhD. (*mineralógia*), doc. Ing. Oleg Paulen, PhD. (*ovocinárstvo, záhradníctvo*), ThDr. Ingeborg Pavlovičová, PhD. (*cirkevná, náboženská terminológia, Biblia*), prof. Ing. Vladimír Ratay, CSc. (*poľnohospodárstvo*), PhDr. Peter Salner, DrSc. (*judaizmus, Biblia*), prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc. (*šport, telovýchova*), PhDr. Miloš Smatana, CSc. (*kartové hry*), JUDr. Jarmila Sopková Maximová (*administratíva, právo*), Mgr. Mária Stanová (*vcjenská oblasť*), doc. RNDr. Juraj Šebesta, PhD. (*odborná sféra*), prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD. (*história*), prof. Ing. arch. Robert Špaček, CSc. (*architektúra*), Mgr. Miloš Štofko, PhD. (*výtvarníctvo, umenie*), prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD. (*knihoveda*), doc. RNDr. Milan Thurzo, CSc. (*antropológia, biológia, šach*), doc. RNDr. Vladimír Toma, PhD. (*matematika, logika*), Ing. František Tomášik, CSc. (*baníctvo, hutníctvo, motoristika, sklárstvo, strojárstvo, technika*), doc. Ing. Anna Ujhelyiová, PhD. (*krajinárstvo, obuvníctvo, odevníctvo, textilníctvo*)

Spolupráca s odbornými konzultantmi

Mgr. Bronislava Chocholová, PhD.

Obsah

Zoznam skratiek a značiek	11
Materiálové zdroje a programové nástroje slovníka	15
Zoznam citovaných autorov	16
Zoznam skratiek citovaných tlačенých a elektronických médií	18
Grafické prostriedky v heslovej stati rozlišujúce rôzne typy informácií	20
Slovníková časť	23
Názvy obcí (sídel) na Slovensku	1119

Zoznam skratiek a značiek

A	akuzatív (4. pád)	environ.	termín, výraz
admin.	termín, výraz z administratívy		z environmentalistiky
afr.	z afrických jazykov	eskim.	z eskimáckych jazykov
al.	alebo	etnogr.	termín, výraz z etnografie;
anat.	termín z anatómie		etnografizmus
angl.	anglického pôvodu	expr.	expresívny výraz
antrop.	termín z antropológie	farm.	termín z farmakológie
arab.	arabského pôvodu	filat.	filatelistický termín, výraz
aram.	aramského pôvodu	film.	termín, výraz z oblasti filmu
arch.	archaizmus	filoz.	filozofický termín, výraz
archeol.	termín, výraz z archeológie	fin.	termín, výraz z finančníctva,
archit.	termín, výraz z architektúry		financií, peňažníctva
astron.	termín, výraz z astronómie		a poisťovníctva
ban.	banický termín	fon.	fonetický termín
bibl.	biblický výraz, biblizmus	fot.	termín, výraz z oblasti
biochem.	termín z biochémie		fotografie
biol.	termín, výraz z biológie	fr.	francúzskeho pôvodu
bot.	termín, výraz z botaniky	fraz.	frazologická jednotka,
bud.	budúci čas		frazologizmus; frazeologický
cirk.	cirkevný termín, výraz	fyz.	termín z fyziky
cit.	citoslovce	fyziol.	termín z fyziológie
csł.	cirkevnoslovanského pôvodu	G	genitív (2. pád)
cukrář.	termín, výraz z oblasti	garb.	termín výraz z garbiarstva,
	cukrárstva		kožiarstva, kožušníctva
čast.	častica	genet.	termín z genetiky
čes.	českého pôvodu	geod.	termín, výraz z geodézie
čin.	čínskeho pôvodu	geogr.	termín, výraz z geografie
čisl.	číslovka	geol.	geologický termín
D	datív (3. pád)	germ.	z germánskych jazykov
det.	výraz z detskej reči	gr.	gréckeho pôvodu
dipl.	diplomatický termín, výraz	hebr.	hebrejského pôvodu
div.	divadelný termín, výraz	hist.	termín, výraz z histórie,
	z oblasti divadla		z historiografie; historizmus
dok.	sloveso dokonavého vidu	hol.	holandského pôvodu
dom.	domácka podoba mena	hovor.	hovorový výraz
dopr.	termín, výraz z oblasti	hromad.	hromadné podstatné meno
	dopravy	hrub.	hrubý výraz
dráv.	z drávidských jazykov	hud.	hudobný termín, výraz
drev.	drevársky termín, výraz		z hudby
egypt.	egyptského pôvodu	hut.	hutnícky termín
ekol.	termín, výraz z ekológie	hypok.	hypokoristikum (domácky,
ekon.	termín, výraz z ekonómie,		dôverný výraz)
	z ekonomiky	chem.	termín, výraz z chémie
elkom.	termín, výraz z odboru	chorv.	chorvátskeho pôvodu
	elektronická komunikácia	I	inštrumentál (7. pád)
eltech.	termín, výraz	ind.	z indických jazykov
	z elektrotechniky	indián.	z indiánskych jazykov

inform.	termín, výraz z informatiky	nedok.	sloveso nedokonavého vidu
iráň.	z iránskych jazykov	nem.	nemeckého pôvodu
iron.	ironické použitie (výrazu)	neodb.	neodborný výraz
jap.	japonského pôvodu	neofic.	neoficiálne označenie
južnoslovan.	z južnoslovanských jazykov	neos.	neosobné sloveso; neosobný tvar
kart.	kartársky termín, výraz z oblasti kartových hier	neskl.	nesklonné slovo; nesklonný výraz
kartogr.	termín, výraz z kartografie	neživ.	neživotný tvar
kelt.	z keltských jazykov	n. l.	nášho letopočtu
ker.	termín, výraz z oblasti keramiky	nór.	nórskeho pôvodu
knih.	termín, výraz z knižničnej vedy, knihovníctva	obuv.	obuvnícky termín, výraz
kniž.	knižné slovo; výraz vyššieho štýlu	obyč.	obyčajne
kol.	kolektív (v bibliografickom odkaze)	odb.	odborný výraz, všeobecnovedný termín
krajč.	krajčírsky termín, výraz	odev.	odevnícky termín, výraz
kuch.	kuchársky termín, výraz	ofic.	oficiálne označenie
kynol.	termín, výraz z kynológie	op.	opozitum, antonymum (slovo opačného významu)
L	lokál (6. pád)	opak.	sloveso s opakovacím spôsobom slovesného deja, opakovacie sloveso
lap.	laponského pôvodu	opt.	termín z optiky
lat.	latinského pôvodu	orient.	z orientálnych jazykov
lek.	lekársky termín, výraz	os.	osoba
les.	lesnícky termín, výraz	ovoc.	termín, výraz z ovocinárstva
let.	letecký termín, výraz	papier.	termín, výraz z oblasti papierníctva
lingv.	lingvistický termín, výraz	parem.	paremiologická jednotka, parémia
lit.	literárnovedný termín, výraz	ped.	pedagogický termín, výraz
lod.	termín, výraz z lodiarstva	pejor.	pejoratívny, zhoršujúci výraz
log.	termín z logiky	perz.	perzského pôvodu
m.	podstatné meno mužského rodu	pís.	písané
maď.	maďarského pôvodu	pl.	plurál, množné číslo
malaj.	malajského pôvodu	pod.	podobne, podobný
maor.	maorského pôvodu	poet.	poetizmus
mat.	matematický termín	pol'	poľského pôvodu
meteor.	termín, výraz z meteorológie	polit.	politologický termín, výraz z oblasti politiky
mil.	milión	pol'nohosp.	termín, výraz z oblasti poľnohospodárstva
miner.	termín, výraz z mineralógie	poľov.	poľovnícky termín, výraz
ml.	mladší	polygr.	polygrafický, typografický termín, výraz
mládež.	mládežnícky výraz	pomn.	pomnožené podstatné meno
mongol.	mongolského pôvodu	porov.	porovnaj
motor.	termín, výraz z motorizmu, automobilizmu	port.	portugalského pôvodu
mykol.	termín, výraz z mykológie	pošt.	termín, výraz z poštovníctva
mytol.	výraz z mytológie	potrav.	termín, výraz z potravinárstva
N	nominatív (1. pád)		
náb.	náboženský termín, výraz		
námor.	námornícky termín, výraz		
napr.	napríklad		

pôdohosp.	termín, výraz z oblasti pôdohospodárstva	subsp.	subspecies (poddruh v botanike)
pôv. pís.	pôvodne písané	subšt.	subštandardný výraz (nepatriaci do spisovného jazyka)
práv.	právnický termín, výraz	sv.	svätý
pred n. l.	pred naším letopočtom	syn.	synonymum (slovo blízkeho al. rovnakého významu)
predl.	predložka	šach.	termín, výraz zo šachovej hry
pren.	prenesené použitie slova	škand.	zo škandinávskych jazykov
príd.	prídavné meno	škol.	termín z oblasti školstva, školský výraz
príp.	prípadne	špan.	španielskeho pôvodu
prísl.	príslovka	šport.	športový termín, výraz z oblasti športu
privl.	privlastňovací	štat.	termín, výraz zo štatistiky
profes.	profesionálny výraz, profesionalizmus	štud.	študentský výraz
provens.	provensalského pôvodu	švéd.	švédskeho pôvodu
psych.	termín, výraz z psychológie	tahit.	tahitského pôvodu
publ.	výraz z oblasti publicistiky, publicizmus	tal.	talianskeho pôvodu
®	registrovaná ochranná známka	tamil.	tamilskeho pôvodu
r.	rok, roku, rokoch	tech.	termín, výraz z techniky
region.	regionálny výraz, regionalizmus	tel.	termín, výraz z telovýchovy
resp.	respektíve	textil.	termín, výraz z oblasti textilníctva
róm.	rómskeho pôvodu	t. j.	to jest
román.	z románskych jazykov	tur.	tureckého pôvodu
rozpráv.	rozprávkový výraz	turk.	z turkických jazykov
rum.	rumunského pôvodu	tzv.	takzvaný
rus.	ruského pôvodu	U	umelé slovo
ryb.	rybársky termín, výraz	ugrofin.	z ugrofinských jazykov
s.	podstatné meno stredného rodu	ukr.	ukrajinského pôvodu
sanskrit.	sanskritského pôvodu	umen.	umenovedný termín, výraz z oblasti umenia
semit.	zo semitských jazykov	V	vokatív (5. pád)
sg.	singulár; jednotné číslo	var.	varietas (odroda v botanike, plemeno v zoológii)
sklár.	sklárske termín, výraz	včel.	termín, výraz zo včelárstva
skr.	skratka	veter.	veterinársky termín
slang.	slangový výraz	vin.	termín, výraz z vinárstva
slovan.	zo slovanských jazykov	VM	vlastné meno
sociol.	termín, výraz zo sociológie	vodohosp.	vodohospodársky termín, výraz
spodst.	spodstatnené prídavné meno	voj.	termín, výraz z vojenskej oblasti
spoj.	spojka	vulg.	vulgárne slovo, vulgarizmus
správ.	správne	výtvar.	výtvarnícky termín, výraz
srb.	srbského pôvodu	záhr.	termín, výraz zo záhradníctva
st.	stupeň	zám.	zámeno
star.	staršie; starší	zastar.	zastaraný výraz
stav.	termín, výraz z oblasti stavebníctva		
stor.	storočie		
stroj.	strojnicky termín		

zastaráv.	zastarávajúci výraz	zvel.	zveličené slovo, augmentatívum
zdrob.	zdrobnené podstatné meno, zdrobnenina, deminutívum	ž.	podstatné meno ženského rodu
zjemn.	zjemnený výraz, eufemizmus	žart.	žartovný výraz
zn.	značka	žel.	železničný termín, výraz
zool.	termín, výraz zo zoológie	živ.	životný tvar
zootech.	termín, výraz zo zootechniky	žurn.	žurnalistický termín, výraz
zried.	zriedkavý výraz		

Materiálové zdroje a programové nástroje slovníka

Materiálové zdroje

- A. Primárne – slúžia ako materiálový podklad na spracovanie významovej štruktúry hesla a doloženie významov slovnými spojeniami a citáciami:
1. Slovenský národný korpus (SNK; 830 miliónov textových slov):
Slovenský národný korpus – prim-6.1-public-all. Bratislava: Jazykovedný ústav L. Štúra SAV 2013. Dostupné na: <http://korpus.juls.savba.sk> [cit. 2. 8. 2021].
 2. interný korpus Omnia Slovaca III Maior [zahŕňajúci SNK, špecializované a webové korpusy Europeana + OpenSubtitles + Wikipedia + Wanda + skTenTen + Araneum Slovaca + Cassovia + web-3.0 (časť), Verzia 4.1.30; 4,95 miliardy textových slov]: Omnia Slovaca III Maior (18.01). Bratislava: Jazykovedný ústav L. Štúra SAV 2018. Autor: Ing. Vladimír Benko, PhD.
 3. slovenské internetové stránky
 4. lístková lexikálna kartotéka Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV v Bratislave
- B. Sekundárne – slúžia na overenie faktografických informácií rozličného druhu:
1. slovenské aj zahraničné slovníky akademického typu, predovšetkým výkladové slovníky z dielne Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV (<https://slovník.juls.savba.sk/index-old.cgi>)
 2. terminologický portál Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV v Bratislave (<https://terminologickyportal.sk/>)
 3. vedecká literatúra z oblasti jazykovedy, publikačné výstupy jazykovej poradne, terminologické slovníky, odborné-popularizačné príručky, Encyclopaedia Beliana a pod.

Programový nástroj na morfológickú a kolokačnú analýzu korpusových zdrojov

Sketch Engine, komerčný produkt spoločnosti Lexical Computing CZ s. r. o., Botanická 554/68a, 602 00 Brno, Česká republika

- KILGARRIFF, Adam – BAISA, Vít – BUŠTA, Jan – JAKUBÍČEK, Miloš – KOVÁŘ, Vojtěch – MICHELFEIT, Jan – RYCHLÝ, Pavel – SUCHOMEL, Vít. The Sketch Engine: Ten Years On. In *Lexicography* 1, 7-36 (2014). Dostupné na: <https://doi.org/10.1007/s40607-014-0009-9>.
- BENKO, Vladimír. Compatible Sketch Grammars for Comparable Corpora. In *Proceedings of the XVI EURALEX International Congress: The User in Focus: 15-19 July 2014, Bolzano/Bozen*. Eds. A. Abel, Ch. Vettori, N. Ralli. – 2014, s. 417-430. Dostupné na: http://euralex2014.eurac.edu/en/callforpapers/Documents/EURALEX_Part_2.pdf.

Lexikografický portál LexiCorp (2019) s programovou podporou NoSketch Engine

Autor: Ing. Vladimír Benko, PhD.

- BENKO, Vladimír. LexiCorp: Corpus Approach to Presentation of Lexicographic Data. In *Electronic lexicography in the 21st century: Smart lexicography. Proceedings of the eLex 2019 conference. 1-3 October 2019, Sintra, Portugal*. Eds. I. Kosem, T. Zingano Kuhn, M. Correia et al. – Brno: Lexical Computing CZ, s. r. o., 2019, s. 957-969. Dostupné na: <https://elex.link/elex2019/proceedings-download/>.

Zoznam citovaných autorov

Mirka Ábelová, Marián Andričík, Peter Andruška, Anton Baláž, Július Balco, Ján Balko, Vladimír Balla, Ladislav Ballek, Jozef Banáš, Nora Baráthová, Daniel Bartko, Alica Bartková, Mária Bátorová, Alfonz Bednár, Štefan Bednár, Vlado Bednár, Blažej Belák, René Benda, Krista Bendová, Ján Beňo, Peter Bilý, Tibor Bindas, Jaroslava Blažková, Richard Blech, Jozef Bob, Bohuš Bodacz, Ján Bodenek, Jana Bodnárová, Barbora Bodorová, Biba Bohinská, Emil Borčín, Pavel Branko, Roman Brat, Andrej Brázda, Miloš Brnčal, Vladimír Brožík, Pavel Bunčák, Martin Bútora, Ján Buzássy, Fedor Cádra, Jozef Cíger Hronský, Štefan Čepček, Elena Čepčeková, Marína Čeretková-Gáľlová, Juraj Červenák, Michal Čierny, Marián Čižmár, Rudolf Čižmárik, Ján Čomaj, Viera Čurmová, Dominik Dán, Mária Danieliszová-Jesenická, Anna Devečková, Rudolf Dilong, Rudolf Dobiáš, Ivana Dobrakovová, Ján Domasta, Zlata Dônčová, Danuša Dragulová-Faktorová, Štefan Drug, Mária Ďuričková, Dušan Dušek, Pavel Dvořák, Daniela Dvořáková, Helena Dvořáková, Emil Dzvóník, Eman Erdélyi, Dušan D. Fabian, Rudolf Fabry, Etela Farkašová, Marta Fartelová, Ján Fekete, Vladimír Fekete, Ľubomír Feldek, Oľga Feldeková, Andrej Ferko, Milan Ferko, Miloš Ferko, Vladimír Ferko, Margita Figuli, Boris Filan, Július Filo st., Kornel Földvári, Ladislav Fričovský, Ivana Furlejová, Gabriela Futová, Igor Gallo, Eleonóra Gašparová, Jana Gavalcová, Jozef Géci, Katarína Gillerová, Peter Glocko, Štefan Gráf, Peter Gregor, Ján Gregorec, Ivan Habaj, Stanislav Háber, Andrej Hablák, Anton Habovštiak, Ladislav Hagara, Petra Hanáková, Viera Handzová, Štefan Hanuščin, Jano Hargaš, František Hečko, Jozef Heriban, Tamara Heribanová, Jozefína Heroldová, Daniel Hevier, Edmund Hlatký, Anton Hlinka, Peter Holka, Jozef Horák, Karol Horák, Tomáš Horváth, Štefan Hoza, Juraj Hradský, Anton Hrnko, Ján Hrušovský, Pavel Hruz, Pavol Hudák, Ivan Hudec, Štefan Huslica, Milan Húževka, Michal Hvorecký, Anton Hykisch, Rudolf Chmel, Elena Chmelová, Bohuslav Chňoupek, Ladislav Chudík, Michal Chudík, Andrej Chudoba, Ivan Izakovič, Vilma Jamnická, Mária Jančová, Štefan Janega, Pavol Janík, Igor Janota, Peter Jaroš, Klára Jarunková, Rudolf Jašík, Michal Jedinák, Ján Johanides, Ján Jonáš, Emília Juricová, Ľuboš Jurík, Peter Juščák, Ivan Kadlečík, Ján Ladislav Kalina, Daniela Kapitáňová, Vladimír Karas, Barbora Kardošová, Jozef Karika, Peter Karvaš, František Kele, Táňa Keleová-Vasilková, Zuzka Kepplová, Laco Kerata, Teofil Klas, Viliam Klimáček, Milan Kňažko, Daniel Kollár, Mariana Komorová, Vladimíra Komorovská, Monika Kompaníková, Štefan Konkol, Pavol Korec, Andrej Kostolný, Ján Kostra, Jozef Kot, Dušan Kováč, Peter Kováčik, Pavla Kováčová, Maruška Kožlejová, Maroš Krajňak, Andrej Králik, Dušan Kraus, Peter Krištúfek, Miloš Krno, Jozef Kroner, Viktor Krupa, Igor Kšiňan, Juraj Kubica, Peter Kubica, Matúš Kučera, Jaroslava Kuchtová, Juraj Kuniak, Jozef František Kunik, Ivan Kusý, Štefan Kuzma, Dušan Kužel, Ladislav Kvasnička, Miroslav Kýška, Marián Labuda, Martin Lacko, Anna Lacková-Zora, Leopold Lahola, Karin Lászlová, Anton Lauček, Silvester Lavrík, Katarína Lazarová, Ján Lenčo, Ján Letz, Štefan Letz, Rút Lichnerová, Juraj Linzboth, Štefan Luby, Miroslav Luk, Ernest Macák, Peter Macsovszky, Monika Macháčková, Drahoslav Machala, Fedor Malík, Miroslav Marcelli, Samo Marec, Albert Marenčin, Richard Marsina, Albert Masár-Tatranský, Viktória Matáková, Zlata Matláková, Alexander Matuška, Jozef Melicher, Peter Michalovič, Valér Mikula, Ján Milčák, Vladimír Mináč, Libuša Mináčová, Ivan Minárik, Erich Mistrík, Ľubica Mišíková, Dušan Mitana, Jela Mlčochová, Ladislav Mňačko, Mária Modrovich, Juraj Mojžiš, Zuzana Mojžišová, Štefan Moravčík, Rudo Moric, Peter Moskal, Gustáv Murín, Štefan František Muška, Petra Nagyová-Džerengová, Ján Navrátil, Jozef Nižnánsky, Alojz Nociar, Štefan Nosál, Martin Ondrejko, Ludo Ondrejov, Slavomír Ondrejovič, Karol Ondriaš, Ladislav Ondriš, Igor Otčenáš, Iveta Pačutová, Agda Bavi Pain, Václav Pankovčín, Ján Papp, Daniel Pastirčák, Ján Patarák, Andrej Pauliny, Alexandra Pavelková, Jozef Pavlovič, Kamil Peteraj, Ľudovít Petraško, Alfred Piffli, Kamila Pintér, Peter Pišťanek, Lucia Piussi, Andrej Plávka, Ján Podhradský, Dana Podracká, Ján Pohronský, Blan-

ka Poliaková, Hana Ponická, Ján Poničan, Jana Pronská, Jozef Puškáš, Milan Rajský, Anton Rákay, Stanislav Rakús, Pavol Rankov, Naďa Rappensbergerová, Mária Rázusová-Martáková, Ľudovít Repáš, Alexander Richter, Michaela Rosová, Gabriela Rothmayerová, Enja Rúčková, Milan Rúfus, Miloš Ruppeldt, Julo Rybák, Paula Sabolová, Peter Salner, Štefan Sandtner, Miroslav Saniga, Lucia Sasková, Július Satinský, Ján Sedlák, Peter Sever, Ján Skalka, Jana Skladanová, Ondrej Sliacky, Rudolf Sloboda, Dušan Slobodník, Medard Slovík, Ján Smrek, Ján Stacho, Ján Steinhübel, Pavol Strauss, Eva Szanyiová, Jozef Šandorfi, Anna Ševčíková, Peter Ševčovič, Bystrík Šikula, Viliam F. Šikula, Vincent Šikula, Veronika Šikulová, Dušan Šimko, Ján Šimulčík, Jana Šimulčíková, Stanislav Šmatlák, Jozef Špaček, Emil Bohdan Štefan, Ondrej Štefánik, Ján Števček, Pavol Števček, Ján Štiavnický, Ctibor Štítnický, Ján Štrasser, Beata Štrauchová, Peter Štrelinger, Ivan Štrpka, Ondrej Šulaj, Zuzka Šulajová, Peter Šulej, Martin Šulík, František Švantner, Marián Švec, Viera Švenková, Ladislav Takáč, Samko Tále, Jozef Tallo, Nataša Tanská, Dominik Tatarka, Pavel Taussig, Ladislav Ťažký, Milan Thurzo, Ján Tibenský, Benjamin Tinák, Marián Tkáč, Karol Tomaščík, Ján Tužinský, Ján Uličiansky, Milo Urban, Eva Urbaníková, Marek Vadas, Lýdia Vadkerti-Gavorníková, Juraj Váh, Miroslav Válek, Pavol Valent, Alta Vášová, Svetoslav Veigl, Pavel Vilikovský, Slavoj Vlček, Miloslav Vojtech, Veronika Vrbková, Tomáš Winkler, Peter Zajac, Vojtech Zamarovský, Ján Zambor, Ján Zdražil, Ľudo Zelenka, Milan Zelinka, Hana Zelinová, Zuzka Zguriška, Milka Zimková, Ľudo Zúbek, Jozef Žarnay, Július Žársky, Štefan Žáry

Zoznam skratiek citovaných tlačенých a elektronických médií

AC	Acta Culturologica	MT	Mladá tvorba
As	Aspekt	MY	My
ASB	Architektúra. Stavebníctvo.	NaS	Naša Senica
	Bývanie	NB	Nota bene
Bib	Bibiana	NČ	Nový čas, Nový čas pre ženy
Blu	Blumentál	NO	Národná obroda
BN	Bratislavské noviny	NP	Nedel'ná Pravda
Brejk	Brejk	NS	Nové slovo
BŽ	Báječná žena	NV	Nové vierozvesti
CN	Castrum Novum	Org	Organon
Cs	Cestovateľ	Ost	Ostium
Delet	Delet	P1	Plus 1 deň
DF	Domino fórum	P7	Plus 7 dní
Dot	Dotyky	PaR	Pol'ovníctvo a rybárstvo
Em	Emma	PB	Pekné bývanie
Emp	Empatia	Pc	Práca
ER	Etnologické rozpravy	PCR	PC Revue
EV	Evanjelický východ	Pd	Pravda
Film	Film.sk	PdN	Pravda na nedel'ňu
HD	Hospodársky denník	PI	ProIN
HN	Hospodárske noviny	PieT	Piešťanský týždeň
HR	Historická revue	Pm	Pyramída
Hweb	historyweb.dennikn.sk	Pn	Pamäť národa
HŽ	Hudobný život	Pol'	Pol'nohospodár
Imp	impulzrevue.sk	Pop	Populár
InZ	InZine, internetový časopis	Pt	Profit
ITN	itnews.sk	PV	Pod Vihorlatom
Klk	Kino-Ikon	PVn	Podvihorlatské noviny
KN	Katolícke noviny	Qu	Quark
KR	Knižná revue	RAK	RAK
KS	Kultúra slova	RaŠ	Rodina a škola
KSl	Krásy Slovenska	Rb	Romboid
Kul	Kultúra	Rč	Roháč
KyR	Kynologická revue	RN	Roľnícke noviny
KŽ	Kultúrny život	Ses	Sestra
LČN	Listy časové i nadčasové	SJLŠ	Slovenský jazyk a literatúra v škole
Let	Let		
Litt	Litteraria	Sko	Slovensko (časopis)
LT	Literárny týždenník	Sln	Slniečko
Ma	Markíza	Slo	Slovo
MD	Môj dom	Slovensko I	Slovensko 1. Dejiny
Mis	Misionár	Sme	Sme
Mma	Mamina	Smena	Smena
Mo	Moment	SmN	Slovo medzi nami
MR	Magazín Roháča	SN	Sninské noviny

SP	Slovenské pohľady	Týž	Týždeň
SR	Slovenská reč	VaŽ	Viera a život
SSAV	Správy SAV	Vč	Večerník
SSL	Služba slova	VNK	Východoslovenské noviny – Korzár
Stop	STOP motoristický magazín	Záhr	Záhradkár
Šarm	Šarm	Zd	Zdravie
Šp	Šport	ŽPš	Život Prešova
Tatry	Tatry	Žv	Život
TČ	Teologický časopis	ŽVč	Žilinský večerník
Tr	Trend		

Grafické prostriedky v heslovej stati rozlišujúce rôzne typy informácií

Typy písma a farba

Polotučným typom písma a farebne sa uvádzajú heslové slová spolu s ich rovnocennými variantmi v záhlaví. Takto sa uvádzajú aj tie odvodené slová, ktoré sú pripojené (prihniezdované) k heslovej stati základného slova.

Polotučným typom písma (nefarebne) sa uvádzajú heslové slová, ktoré majú subštandardný, slangový a vulgárny charakter. Takto sa uvádzajú aj pôvodne písané pravopisné podoby prevzatých slov (nerovnocenné varianty), arabské číslice označujúce samostatné významy heslového slova, rímske číslice pri zložitejšej štruktúre hesla a heslové slová, na ktoré sa odkazuje šípkou v odkazovom hesle.

Obyčajným typom písma v heslovej stati sa uvádzajú výklady (opisy významu slova), spresňujúce a vysvetľujúce poznámky v zátvorke a výslovnosť.

Kurzívou sa uvádzajú morfológické tvary ohybných slov a tvary druhého stupňa pri prídavných menách a príslovkách. Týmto typom sa uvádzajú aj dokladové spojenia a vety ilustrujúce význam slova. Ďalej viacсловné lexikálne jednotky, ktorých je dané heslové slovo súčasťou (lexikalizované spojenia, formuly, terminologické spojenia, viacсловné propriá, frazémy a parémie). Frazémy sú navyše odlišené aj farbou. Kurzívou a zmenšeným typom písma sa uvádzajú latinské nomenklatúrne názvy. Nesprávne slová v odkazových heslách sa takisto uvádzajú kurzívou.

Zmenšeným typom písma sa uvádzajú všetky gramatické údaje okrem ohýbacích a stupňovacích prípon, štylistické údaje, väzba, poznámky o spätateľnosti heslového slova a údaje o pôvode.

Každé viacvýznamové heslo sa člení na číslované odseky podľa počtu významov a v samostatnom odseku sa uvádzajú odvodené slová združené v heslovej stati základného slova.

Značky

- ▶ značka, ktorá uvádza výklad
- ▶ značka, ktorá uvádza výklad spojenia obsahujúceho komponent, ktorý má jedinečnú spätateľnosť
- značka, za ktorou sa uvádzajú terminologické spojenia v heslovej stati slova, ktorého základný význam nie je odborný
- značka, za ktorou sa uvádza viacсловné (združené) pomenovanie idiomatickej povahy
- značka, ktorá uvádza frazeológiu (vlastné frazeologické jednotky – frazémy) a parémie (príslovia, porekadlá a pranostiky)
- značka, ktorá uvádza odsek odvodenín, pridružených hesiel (sekundárne predložky, opakovacie slovesá, zdobeniny a pod.) a odkazov
- ↗ šípka odkazuje na miesto, kde je lexikálna jednotka spracovaná
- : dvojbodka uvádza dokladovú (ilustračnú) časť heslovej state
- ^{1, 2} číslicový index v hornej časti heslového slova označuje homonymá
- * hviezdička pred heslovým slovom písaným kurzívou označuje nesprávne slovo, za ktorým je poznámka správ. a odporúčaný spisovný náprotivok
- / lomka oddeľuje: variantné gramatické tvary, lexikálne varianty k jednému komponentu frazeologickej jednotky, alternatívnu časť dvojitej väzby
- , čiarka oddeľuje rovnorodé javy
- ; bodkočiarka oddeľuje napr.: významové odtienky, synonymum a opozitum heslového slova od výkladu, jednotlivé ilustračné doklady

- ⟨ ⟩ v lomených zátvorkách sa uvádza informácia o pôvode slova
- [] v hranatých zátvorkách sa uvádzajú: výslovnosť, meno autora alebo skratka periodika uvedeného citátu, fakultatívny člen frazeologickej jednotky, výslovnostná podoba prevzatého slova v odkazovom hesle
- () v okrúhlych zátvorkách sa uvádzajú: spresňujúce a vysvetľujúce poznámky v rámci výkladu, údaje o slovesnom doplnení (väzba, adverbiálne určenie, neurčitok, vedľajšia veta), v rámci väzobného doplnenia i potenciálna zložka dvojitej väzby